

Tämä tutkistelu on sapatiksi 17.10.2026

Vanhan testamentin profeetat

Muistojae: *"Josafat astui esiin ja sanoi: 'Kuulkaa minua, Juudan kansa ja Jerusalemin asukkaat! Luottakaa Herraan, Jumalaanne, niin kukaan ei teitä voita. Luottakaa hänen profeettojensa sanaan, niin teidän käy hyvin.'" (2. Aik. 20:20.)*

Avaintekstit:

Jaak. 5:17–18
1. Kun. 19:1–16
1. Kun. 22:1–14
2. Moos. 15:20
2. Kun. 22:11–14
Jer. 14:1–15

Maailmanlaajuinen paikannusjärjestelmä (Global Positioning System, GPS) auttaa matkailijoita tietämään, missä he ovat, minne ovat menossa, ja se jopa varoittaa vaaroista. Taivaaseen matkustavat hengelliset matkailijat tarvitsevat myös nyt ja tulevaisuudessa ohjausta taivaalliselta "paikannusjärjestelmältä". Yksi tapa, jolla Jumala ohjasi menneisyydessä, oli Vanhan testamentin profeettojen palvelutyö. Heidän kertomuksistaan, neuvoistaan, profetioistaan, runoistaan ja lauluistaan löydämme paljon tietoa niistä kymmenistä profeetoista, jotka välittivät Jumalan viestejä kansalle.

Tämän viikon raamattutunnilla tutkitaan kuvauksia Vanhan testamentin profeetoista. Ne auttavat meitä ymmärtämään profetoimisen lahjaa sellaisena kuin se oli ilmennyt joidenkin näiden Jumalan palvelijoiden kautta.

Kuten tulemme näkemään, nämä olivat heikkoja ihmisiä kuten me, alttiita pelolle, vihalle ja masennukselle. Heidän elämänsä ei ollut helppoa, vaan täynnä haasteita ja vaikeuksia, kuten meidän kaikkien elämämme.

Mitä siis voimme oppia tarkastelemalla muutamia näistä Jumalan erityisistä palvelijoista?

PROFEETTOJEN IHMISYYS

Kuten viime viikolla näimme, Herra käytti kiivaasta vastustuksesta huolimatta profeetta Eliaa tekemään Israelissa valtavan työn. Uskomatonta, mitä Herra sai aikaan hänen kauttaan. Ja kuitenkin... mitä sitten?

Pohdi, miten Jaakob esittelee Jaak. 5:17–18 profeetta Eliaa. Mitähän hän tarkoitti sanoessaan, että Elia oli ”samanlainen ihminen kuin me”?

Elia menestyi loistavasti Karmelinvuorella (1. Kun. 18); Jumala oli tehnyt mahdavia tekoja hänen kauttaan, ja yksi Vanhan testamentin historian hämmästyttävimmistä ihmeistä tapahtui: Eliaa omien sanojen kaikuessa tuli kirjaimellisesti laskeutui taivaasta (1. Kun. 18:38)! Luulisi, että tällaisen tapahtuman jälkeen tämä Jumalan mies olisi ollut äärimmäisen onnellinen.

Lue 1. Kun. 19:1–16. Mitä tämä kertoo meille Jumalan profeetan tunnetilasta?

”Jo riittää, Herra! Ota minun henkeni. En minä ole esi-isiäni parempi.” (1. Kun. 19:4.) Tämä kuulostaa mieheltä, joka kärsii jonkinlaisesta masentumisesta. Miksi? Tehtävä Karmelinvuoren tapahtumien keskellä ei varmasti ollut helppo, mutta silti tässä on kyse jostain muusta.

Ehkä avain löytyy hänen sanoistaan: ”Hellittämättä olen taistellut puolestasi, Herra, kaikkivaltias Jumala, kun israelilaiset ovat hylänneet sinun liittosi. He ovat hajottaneet alttarisi ja tappaneet profeettasi, niin että vain minä olen jäänyt jäljelle. Nyt he etsivät minua riistääkseen minultakin hengen.” (1. Kun. 19:10.) Tämä kuulostaa hänen valitukseltaan siitä, mitä hän pitää epäonnistumisenaan palvelutyössään. Luopumus jatkuu hänen parhaista ponnisteluistaan huolimatta, ikään kuin hän yksin olisi voinut pysäyttää sen vyöryn. Mitä tässä lopulta oikein tapahtuukin, voimme nähdä tämän Jumalan miehen inhimillisyyden ja haurauden. Toisin sanoen, Elia oli mies, joka oli ”samanlainen ihminen kuin me”.

Miksi on joskus helppoa kokea ”epäonnistuvansa” omassa elämässään tai pyrkimyksissään? Mitä Raamatun lupauksia voit käyttää apuna voitaksesi masentumisen?

TODELLISTEN PROFEETTOJEN TUNNISTAMINEN

Israelin varhaisesta historiasta löytyy todisteita väärrien profeettojen olemassaolosta (5. Moos. 18:20). Siksi Jumala ei jättänyt kansaansa opastamatta siitä, ketkä olivat hänen todellisia profeettojaan.

Jumalan ilmoituksen ja inspiraation vastaanottajina todelliset profeetat välittivät uskollisesti, tarkasti ja rehellisesti sanomat Jumalalta, vaikka se toisinaan teki heistä epäsuosittuja vallanpitäjien keskuudessa.

Lue 1. Kun. 22:1–14. Mitä tämä kertoo uskollisten profeettojen toiminnasta?

Kun kuningas sanoo profeetasta: ”– minä vihaan häntä, sillä hän ei koskaan ennusta minulle hyvää, vaan aina pelkkää pahaa” (1. Kun. 22:8), se kertoo paljon kuninkaasta, mutta vielä enemmän profeetasta. Hän oli ilmeisesti mies, joka ei pelännyt puhua totta edes kuninkaalle – mikä ei suinkaan ollut tapa voittaa kuninkaan suosio.

Miika seiso yksin 400 väärää profeettaa vastaan, kun hän esitti hänelle paljastetun totuuden. Vaikka häntä painostettiin muuttamaan Herran negatiiviset viestit miellyttävämmiksi pahan kuningas Ahabin ja hänen vaimonsa Isebelin mieliksi (1. Kun. 22:13–14), Miika esitti Jumalan totuuden sellaisenaan riippumatta siitä, miten se otettaisiin vastaan.

Lue 1. Sam. 9:3–14. Mitä nämä jakeet kertovat meille siitä, miten muut suhtautuivat uskollisiin Jumalan profeettoihin?

Raamatussa on lukuisia esimerkkejä profeettojen elämänlaadusta. Tässä tapauksessa Saul lähetettiin isänsä Kisin toimesta etsimään kadonneita aasejaan. Saulin mukana matkustava palvelija ehdotti, ettei hän luopuisi etsinnästä, koska ”tässä kaupungissa on Jumalan mies, arvossa pidetty mies” (1. Sam. 9:6, VKR). Tässä annettu kuvaus profeetta Samuelista kuvaa ominaisuuksia, joita Jumalan profeetoilta odotettiin. Todelliset profeetat tunnistetaan Raamatussa Jumalan miehiksi, jotka on valittu osaltaan heijastamaan Jumalan luonnetta. Samalla se, että jotkut Jumalan miehistä voivat olla profeettoja, ei kuitenkaan tee heistä virheettömiä ihmisiä.

Kuka, edes kaikkein arvostetuimmista Jumalan miehistä, on sinun tietääksesi ollut virheetön?

PROFEETTOJEN TEHTÄVÄT

Lue 1. Sam. 8:4–22 ja 3. Moos. 8:10–13. Miten profeetat toimivat suhteessa kuninkaisiin ja pappeihin?

Profeetat olivat tekemisissä kuninkaiden kanssa sekä miellyttävissä että epämiellyttävissä tilanteissa. Kun Israel vaati kuningasta (1. Sam. 8:4–22), he saivat haluavansa kuninkaan johtamaan heitä, koska ”niinhän muillakin kansoilla on” (1. Sam. 8:5). Kuinka surullinen mutta voimallinen esimerkki vaarasta, jonka Jumalan kansa on kohdannut joka aikakaudella: halu olla kuin muut ympärillä olevat. Tässä tapauksessa heillä ei ollut aavistustakaan, mitä tämä pyyntö toisi tullessaan, vaikka Jumala oli varoittanut siitä heitä (1. Sam. 8:11–18) profeettansa kautta. Heidän toiveidensa perusteella ja antamastaan varoituksesta huolimatta Samuel voitelikin pian Israelin ensimmäisen kuninkaan, joka tunnetaan Raamatun historiassa kuningas Saulina.

Ensimmäinen ja Toinen kuningasten kirja sekä Ensimmäinen ja Toinen aikakirja kertovat Israelin ja Juudan kuninkaiden hallintotavasta ja -kyvystä. Jumalan kansan historia osoittaa, että Jumalan silmissä pahoja tekoja tehneitä kuninkaita oli selvästi enemmän kuin hyviä tekoja tehneitä. Yksi profeettojen keskeisistä tehtävistä oli auttaa johtamaan uskottomia kuninkaita takaisin noudattamaan Jumalan lakia. Tämän seurauksena profeetat joutuivat uhkailun kohteeksi, ja joitakin jopa vahingoitettiin ja tapettiin niiden kuninkaiden toimesta, jotka johtivat kansan pois Jumalan luota (1. Kun. 18:4–19; 2. Aik. 24:20–22).

Profeetat olivat myös tekemisissä pappien kanssa. Jumalan profeetta Mooses voiteli Aaronin ja hänen poikansa ensimmäisiksi israelilaisiksi papeiksi (3. Moos. 8:10–13). Toisinaan papit saivat profeettojen kautta nuhteita Jumalalta (Hoos. 6:9; Mal. 2:1–3). Yksi silmiinpistävä esimerkki tästä on Eelin koko perhekunta, joka joutui vastuuseen korruptoituneiden käytäntöjensä vuoksi (1. Sam. 2:27–36). Tässä oli erittäin voimakkaita nuhteita erityisoikeuksia nauttivien ihmisten keskuudessa rehottavaa korruptiota vastaan.

Profeetat olivat kansan opettajia (2. Aik. 34). He välittivät Jumalan sanoimia papeille, kuninkaille ja kansalle (Jer. 5:31; Hes. 22:26). Profeetat puhuivat myös ympäröiville kansoille ja esittivät Jumalan suunnitelman heille. Tämä on useita kertoja toistuva teema profeettojen viesteissä (Jes. 60:1–3; Jes. 62:1–2). Profeettojen odotettiin välittävän uskollisesti Jumalan heille antamat viestit ja joskus kirjoittavan ne muistiin ja säilyttävän ne (2. Aik. 13:22). Jälleen kerran, riippumatta siitä, kuinka inhimillisiä profeetat olivat (ja kaikista siihen liittyvistä heikkouksista), he olivat miehiä ja naisia, jotka rukoilivat, julistivat Jumalan sanaa sekä palvelivat Jumalaa ja hänen kansaansa (Jer. 42:4; 2. Kun. 22:15–17).

NAISPROFEETAT

Lue 2. Moos. 15:20; Tuom. 4:4; 2. Kun. 22:14 ja Neh. 6:14. Mitä nämä tekstit opettavat profeetallisesta tehtävästä?

Raamatussa on runsaasti todisteita siitä, että Jumala kutsui naisia profeetoiksi. (Ks. hepreankielisen sanan *nʿvīʾā* [2. Moos. 15:20] ja kreikankielisen sanan *profētis* [Luuk. 2:36] käyttö.) Mirjam mainitaan Mooseksen ja Aaronin ohella kansalle lähetettynä Miika 6:4. Mirjam esitetään profeettana, joka lauloi voittolaulun, kun israelilaiset ylittivät Punaisenmeren (2. Moos. 15:20–21). Kuitenkin tämä profeetta, kuten hänen miespuoliset kollegansa, ei ollut virheetön, kuten hänen häpeällinen asenteensa Moosesta ja tämän nubialaista vaimoa kohtaan paljastaa. Tämä profeetta sai teoistaan ansaitsemansa rangaistuksen (ks. 4. Moos. 12:1–10).

Voimme lukea toisen naisprofeetan toiminnasta kertomuksessa Deborasta, joka toimi tuomarina Israelissa (Tuom. 4:1–4). Itse asiassa on selviä todisteita siitä, että Debora (Tuom. 4:4) sai ilmoituksen Jumalalta (Tuom. 4:4–9, 14–22). Hänen voittolaulunsa (Tuom. 5:2–31) on tunnustus Jumalan puuttumisesta asiaan, ja sillä oli syvä teologinen merkitys kansalle tuona historian aikana.

Lue 2. Kun. 22:11–14. Miksi kuningas Josian miehet menivät Huldan luo? Mitä tämä kertoo meille hänen tärkeästä tehtävästään?

Hulda, naisprofeetta, sai opastaa kuningas Josian neuvoston korkeimpia miehiä (2. Kun. 22:14; 2. Aik. 34:22), kun he olivat lukeneet ”lain kirjan” (2. Kun. 22:8) (luultavasti Viides Mooseksen kirja) sanat kuninkaalle, joka reagoi repäisemällä vaatteensa (2. Kun. 22:11). Kuninkaan reaktiosta voidaan päätellä, että tämä oli hyvin vakava asia, minkä vuoksi hänen miehensä menivät suoraan Huldan luo. Hulda oli saanut Jumalalta viestin Juudaa lähestyvästä tuomiosta. Josian toteuttamat uudistukset olivat seurausta Huldan profeetallisista viesteistä ja estivät sen, ettei Jumalan tuomio kohdannut kansaa.

Mies- ja naisprofeetat, vaikka heidät oli kutsuttu Jumalan palvelukseen, olivat myös syntisiä, jotka tarvitsivat armoa. Mitä toivoa voit ammentaa itsellesi heidän kertomuksistaan?

VÄÄRÄT PROFEETAT

Riippumatta siitä, mitä Jumala tekee, Paholaisella on omat väärennöksensä. Sama pätee profeettoihin. Israel kohtasi sekä oikeita että vääriä profeettoja. Tärkeintä oli tunnistaa näiden ero.

Lue Jer. 14:1–15. Mitä tässä tapahtui, ja miten Herra suhtautui niihin, jotka puhuivat valheellisesti hänen nimissään hänen profeettoinaan?

Jeremian kirjan 14. luvussa Jumala antoi Jeremialle tuomiosanoman vietäväksi Juudalle. Tuomio toisi mukanaan miekan (sodan), nälänhädän ja ruton. Tuon ajan väärät profeetat olivat ristiriidassa Jeremian sanoman kanssa. Jeremia kuvaa heitä hyvin selkeästi: ”Herra sanoi minulle: ’Silkkaa valhetta julistavat profeetat minun nimissäni! Minä en ole heitä lähettänyt, en ole antanut heille tehtävää enkä puhunut heille. Valhenäkyjä, tyhjiä ennustuksia ja petollisia kuvitelmiaan he teille julistavat.’” (Jer. 14:14.)

Väärät profeetat ovat turmeltuneita, koska heidän profeetallisten väitteidensä lähteenä ovat usein väärät ”jumalat”, joita he palvovat (Jer. 23:13–14). Jumala varoittaa: ”Minä en ole heitä lähettänyt, en ole antanut heille tehtävää enkä puhunut heille.” (Jer. 14:14.) Nämä profeetat ”julistavat valhetta ja omia pettäviä kuvitelmiaan” (Jer. 23:26). Hesekiel sai käskyn julistaa tuomion ”noille, jotka ovat profeettoja oman sydämensä voimasta” (Hes. 13:2, VKR).

Väärät profeetat seuraavat usein yleistä mielipidettä. Näin oli Ensimmäisen Kuninkaiden kirjan luvussa 22, kun 400 profeettaa kokoontui kuningas Ahabin käskystä (1. Kun. 22:6). He neuvoivat kuningasta yksimielisesti taistelemaan Ramot-Gileadia vastaan. Ahab neuvotteli Juudan kuninkaan Josafatin kanssa, kun he olivat kuulleet Astarten profeettojen neuvon. Josafat kehotti Ahabia kysymään profeetta Miikalta, pitäisikö heidän mennä taisteluun vai ei. ”Lähetä, joka oli mennyt hakemaan Miikaa, sanoi hänelle: ’Profeetat ennustavat kuninkaalle yhteen ääneen pelkkää hyvää. Toivottavasti sinä ennustat samalla tavoin ja lupaat hänelle hyvää.’” (1. Kun. 22:13.)

Miikan kokema paine, jotta hän valehtelisi, oli todennäköisesti samakaltainen, jota Astarten väärät profeetat kokivat. Miika ei kuitenkaan seurannut tuota suosittua näkemystä; sen sijaan hän odotti, että Jumala kertoisi hänelle, mitä sanoa (1. Kun. 22:14).

Olitpa profeetta tai et, on aina helppoa seurata suosituinta vaihtoehtoa. Kun otetaan huomioon, kuinka turmeltunut kulttuuri voi olla, miksi tämä ei ole koskaan hyvä idea?

EI TÄYDELLINEN, MUTTA KÄYTETTÄVISSÄ

Kuten olemme nähneet, Vanhan testamentin profeettojen elämä osoittaa selvästi, että Jumalan sanansaattajana oleminen ei ole koskaan ollut helppoa. Ellen G. White koki samankaltaista ahdistusta kuin Raamatun profeetat. Kuten viime perjantaina opimme, hän oli nuori, ujo ja heikossa kunnossa, kun hän sai Jumalan kutsun. Vaikka toinen näky vahvisti hänen kutsunsa, Ellen Harmon [White] oli edelleen huolissaan siitä ja kirjoitti:

”Noin viikon kuluttua Herra antoi minulle toisen näyn ja näytti minulle ne koettelemukset, joiden läpi minun täytyy kulkea; että minun oli mentävä kertomaan muille, mitä hän oli minulle ilmoittanut; että kohtaisin suurta vastustusta ja kärsisin henkistä ahdistusta – –

Tämä näky ahdisti minua suuresti. Terveysteni oli hyvin heikko, ja olin vasta seitsemäntoistavuotias. – – Rukoilin hartaasti, että tämä taakka annettaisiin jonkun toisen kannettavaksi. Mutta ainoa valo, jonka sain, oli: ’Kerro muille, mitä olen sinulle ilmoittanut.’ En ollut valmis lähtemään maailmalle. Minulla oli luonnostaan vain vähän itseluottamusta. – – Katsoin hautaa kaipaavasti. Kuolema tuntui minusta paremmalta kuin ne vastuut, jotka minun täytyisi kantaa.” (2SG 35, 36.)

Huomasitko, että Ellen Harmon [White] olisi mieluummin kuollut kuin hyväksynyt saamansa kutsun? Vasta monien rukousten ja uskovien ystävien rohkaisun jälkeen hän suostui ja omisti loppuelämänsä ”hänen [Jumalan] tahtonsa noudattamiselle” (2SG 38).

Hänestä tulisi vaikutusvaltaisin ääni tulevalle seitsemännen päivän adventistien kirkkokunnalle – ja jopa sen äänitorvi. Ellen Harmon [White] oli kuitenkin ihminen, jolla oli omat henkilökohtaiset puutteensa ja fyysiset koettelemuksensa, perhe- ja ihmissuhdeongelmansa. Hänen ihmisyydestään huolimatta näemme tässä hienon opetuksen: Jumala valitsee epätäydellisiä ihmisiä, jotka ovat valmiita palvelemaan häntä.

Pyhän Hengen johdatuksessa Ellen G. Whiten profeetallinen palvelutyö tulisi rohkaisemaan uskovia ja johdattamaan heitä Raamatun totuuksiin. Vuoteen 1860 mennessä hän oli ollut johtavassa osassa aloittelevan kirkkokunnan kehityksessä ja sen tehtävässä julistaa kolmen enkelin sanomaa maailmalle. Jumala tulisi johdattamaan nämä uskovat järjestäytymään seitsemännen päivän adventistien kirkkokunnaksi vuonna 1863. Myöhemmin vuosikymmeninä Ellen G. Whiten profeetallinen ääni vaikutti merkittävästi adventistien maailmanlaajuisen terveys- ja koulujärjestelmän perustamiseen. Whiten palvelutyön tärkeimmän panoksen muodostavat kuitenkin hänen kirjoituksensa, joita on yhteensä noin 100 000 sivua. Ellen G. Whiten innoitetut kirjoitukset puhuttelevat edelleen kautta koko maailman.

Löydät lisätietoja englanniksi osoitteesta <https://whiteestate.org/absg/3>.